

JØRGEN ROOS:

POSTKORT FRA HOLLYWOOD

Chaplins studier i Hollywood er overtaget af *Red Skelton*, og det er fortrinsvis fjernsynsfilm, som optages. Hurtige og billige film er tidens løsen, tilsyneladende har man ikke megen veneration for fortiden, mindst for Chaplin. Ikke alene var Chaplin hele sit liv udlænding – som bekendt beholdt han sit engelske statsborgerskab – men han havde ovenikøbet yderliggående synspunkter, – let's forget about him. Jeg havde ellers håbet at finde den berømte bowler og spanskørstokken i et kælderhjørne, men alt fra fortiden er væk, man hænger sig ikke i sentimentale minder i dette land.

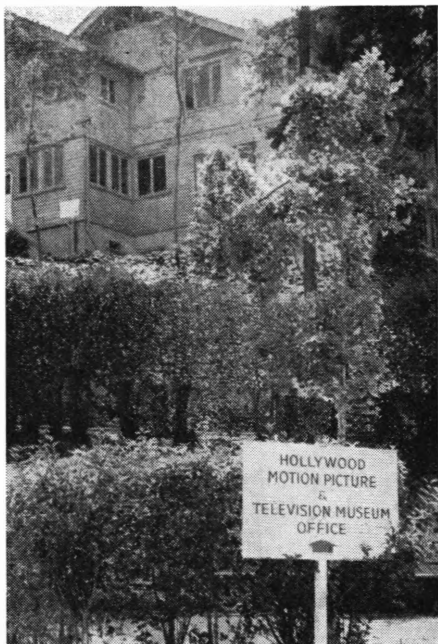
I de sidste dage har jeg spurgt mange instruktører og producenter om adressen på film-museet, men de fleste har svaret med løftede øjenbryn: „Gud, har vi et filmmuseum – det har jeg aldrig vidst!“. Gemt godt af vejen, på „Hollywood Bowl“, ligger en gammel rigmandsvilla, et toetagers træhus. Et skilt med påskriften „Hollywood Motion Picture & Television Museum“ fortæller, at vi er på rette vej. Men huset er tilsyneladende øde og forladt. Jeg går rundt i de tomme værelser, hvor kun de gabende marmorpejsen minder om fortidens society-liv. Oppe i et tårnværelse er der nogen hjemme, jeg bliver modtaget af *Mr. H. Keith Weeks*, som straks fortæller, at jeg er film-museets første gæst. Han fremviser stolt et Mutoscope fra 1895, hvor ca. 700 enkeltfotografier med et håndsving drejes hurtigt rundt, og man ser selveste *Thomas Edison* lyslevende hilse på venner og forretningsforbindelser. *Mr. Keith* viser mig ind i et tilstødende lokale, hvor der midt på gulvet står en papæske, som indeholder et sæt still's fra „Jorden rundt i 80 dage“. Dermed er museets samlinger besigtiget!

Mr. Keith har i 22 år været unit-manager hos „Metro-Goldwyn-Mayer“, og deltaget i produktionen af en lang række film. For et par år siden trak han sig tilbage og regnede med at skulle nyde sit otium, men en god ven foreslog ham at søge stillingen som leder af det nyoprettede filmmuseum, og mellem ca. 400 ansøgere blev han den foretrukne. Han indrømmer beskedent, at filmhistorie har han ikke begreb om, men hans job vil i første omgang være at organisere, stable museet på benene – til sin tid vil man ansætte specialister på de forskellige afdelinger.

„Det er ikke meningen at lave et støvet museum, hvor ikke en hund gider komme,“ siger

han, „til september river vi denne hytte ned og påbegynder opførelsen af en helt ny bygning, som er tegnet af arkitekten *Sol Lesser*, den skal være færdig om et år.“

Grunden til museet er stillet til rådighed af bystyret i Los Angeles, og der er fra privat side skaffet 4 millioner dollars til byggeriet. Hovedbygningen bliver på 10 etager med kontorer, biograf, bibliotek, og restaurant i tagetagen. Desuden opføres en stor udstillingshal for vekslende udstillinger, og da det først og fremmest skal være et levende museum, bygges to moderne atelierer, et filmstudie og et televisionstudie, som vel at mærke begge vil være i daglig drift. Dels vil man leje ud til private producenter, dels vil de store selskaber benytte scenerne til mindre optagelser. Tilsammen bliver de to atelierer på ca. 900 kvadratmeter, og de vil begge være forsynet med svalegange, hvorfra publikum gennem glasruder kan følge optagelserne.

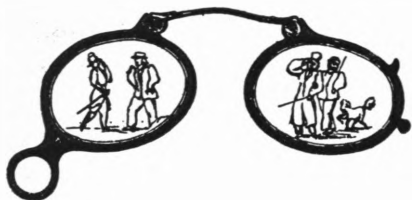

Desværre er initiativet til et filmmuseum i Hollywood kommet noget sent. Utrolige mængder af historisk stof er gået tabt, og det bliver et møjsommeligt arbejde at skabe en filmhistorisk samling, men Mr. Keith håber, at det vil være muligt at udveksle materiale med filmmuseerne i andre lande. Iøvrigt har man for kort tid siden erhvervet en enestående samling af gamle Laterna-Magica, som er indsamlet gennem mange år af *Mogens Skot-Hansen*. Samlingen vil få en fremtrædende plads i det nye museum under navnet „The Skot-Hansen Collection“, den består af 1800 numre – heri medregnet bøger om emnet – og den er blevet erhvervet for den beskedne sum af 45.000 Dollars.

„Endnu er der ikke meget at se,“ slutter Mr. Keith, „men kom igen om et år – så har vi også *Valentinos* klaver!“

Selv om Chaplins hat og stok vil mangle, skulle det ikke undre mig, om Hollywoods nye filmmuseum gik hen og blev en bragende succes, både hos publikum og hos de aktive filmfolk. Inden længe bliver det måske nødvendigt at sende lederne af de gammeldags „støvede“ filmmuseer på studierejse til Hollywood.

Eller måske skulle vi hellere købe en støveklud med det samme?

Skøn var døden . . .

ALAMO („Alamo“). Prod.: *Batjac Prod.*, 1960. Instr.: *John Wayne*. Manus.: *James Edward Grant*. Foto: *William H. Clothier (Technicolor)*. Musik: *Dimitri Tiomkin*. Dekor.: *Alfred Ybarra*. Klip: *Stuart Gilmore*. Medv.: *John Wayne, Richard Widmark, Laurence Harvey, Frankie Avalon, Patrick Wayne, Linda Christal, Joan O'Brien, Chill Wills, Joseph Calleia, Ken Curtis, Hank Worden, Richard Boone*.

Den, der følger blot nogenlunde med i, hvad der sker bag filmenes tilblivelse, vil kende utallige eksempler på de kompromis'er, instruktørerne må indgå, og de hensyn, de må tage. Almindeligvis er man ret villig til at overse mange af disse „småting“; man vil gerne holde modet oppe hos sig selv og opbyder følgelig en vis tolerance.

Det lader sig desværre ikke gøre i tilfældet „Alamo“, *John Waynes* (med assistance af *John Ford*) superkedelige superproduktion i Technicolor over et spændende emne. Kompromis'er og lumpne hensyn præger filmen fra ende til anden, og det er langt. Af hensyn til mexicanerne lader Wayne sine brave forsvarere være „stolte“ over fjenderne, medens de plaffer dem ned i hobetal; af hensyn til teenagerne har han indført teen-age idolet *Frankie Avalon*, der vist oven i købet i originaludgaven oplader sin rock-stemme, uden nærmere at begrunde hans tilstedeværelse i filmen; af hensyn til TV-publikummet har han indlagt den populære TV-stjerne *Richard Boone* i en lillebitte rolle – navnet pynter jo i reklamerne; af hensyn til nordstatspublikummet m. v. har han undgået at nævne, at Alamos forsvarere bl. a. kæmpede for opretholdelsen af negerslaveriet; af hensyn til bevarelsen af troen på „det amerikanske mandlige ideal“ har han pudset helteglorien yderligere ved at lade Alamos sidste forsvarere – hvoriblandt han selv som *David Crockett* – falde i heltemodig kamp, hvor historien kan fortælle, at de overgav sig og blev henrettet af mexicanerne, o. s. v., o. s. v.

Hver gang der er tilløb til engagerende stof, bryder John Wayne rask af og tramper om ad kendte, reaktionære stier. Filmens helteskikkelser er postulater, hvoraf især de tre oberster, *Travis, Bowie og Crockett*, er slemme. Mest menneskelig virker *Laurence Harveys* *Travis*, der dog kan støtte sig til en militær kadaverdisciplin; de andre er vindfrikadeller, der boltrer sig i den værste gang lomme filosofi, man længe har oplevet. Eksempel: John Wayne smiler ned til sin lille, fede datter, der skal gøre det ud for et løjtnantsbarn, og kommenterer krigen på følgende vis: „Børn er nu søde, en skam at de bliver voksne!“ Det er næsten uhyggeligt symbolsk, at han lader en blind kvinde være talerør for soldaterhustruerne, der sender deres mænd i døden. Det giver søsygeformemmelser i mellemgulvet. Helt paradoks er slutscenen, hvor John Wayne lader den mexicanske hær paradere for Alamos eneste overlevende, en soldaterhustru, hendes datter og en negerdreng, damen nydeligt sminket med en klat krudtrøg på hver kind og en vilter, gul lok ned i panden, der beskriver, hvilke ufatte-lige rædsler, de må have gennemgået. Det er noget, der gør sig på baggrund af 185 lemlæstede lig, og selv general *Santa Anna* var dybt bevæget over krigens gru.

I øvrigt rummede filmen en masse pæne billeder, der dog hyppigt blev ødelagt af helte-tale og heltepositioner. „Alamo“ er en meget usund film. *Poul Malmkjær*